

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت‌وگوی صبا با حمید صابری،

کارگردان فیلم «نقره‌ای»

فیلم‌های کوتاه در اکران

با مشکل مواجه هستند

آزاده صالحی - حمید صابری یکی از کارگردانان جوان در حوزه فیلم کوتاه است. او فعالیت خود را در حیطه سینما با ساخت مستند شروع کرد و به عنوان بازیگر تاکنون در تئاتر و چندین تله فیلم ایفای نقش کرده است. او در سالهای اخیر با تمرکز بر فیلمسازی، در حوزه فیلم کوتاه به ساخت فیلم «نقره‌ای» پرداخته است که تا امروز در جشنواره‌های بین‌المللی متعددی اکران شده و قرار است به زودی اکران آنلاین آن آغاز شود. با او درباره جایگاه و وضعیت فیلم کوتاه به گفت‌وگو نشستیم.

جایگاه فیلم کوتاه را در شرایط کنونی چطور ارزیابی می‌کنید؟

سینمای فیلم کوتاه نشان دهنده آینده سینمای هر کشوری است. حداقل در ایران که این طور بوده است. یعنی هرچقدر ساختار فیلم‌های کوتاه در سال‌های گذشته تا امروز از کیفیت مطلوبی برخوردار بوده‌اند، تاثیر آن را در آثار سینمایی بلند هم دیده‌ایم. کما این که امروز هم می‌توانیم این قیاس را داشته باشیم که فیلمسازانی که در سال‌های گذشته فیلم‌های کوتاه خوبی ساختند، در ساخت فیلم‌های بلند هم عملکرد موفقیت‌آمیزی داشته‌اند. بنابراین می‌توان گفت؛ فیلم کوتاه به نوعی مقدمه ساخت فیلم‌های بلند سینمایی است.

از آنجایی که مخاطبان سینما عمدتاً با فیلم‌های بلند سروکار دارند و شاید به آن شکلی که باید زبر ساخت‌هایی برای جلب کردن توجه مخاطبان به سمت فیلم کوتاه فراهم نشده باشد، مخاطبان فیلم‌های کوتاه را چطور می‌بینید؟

متأسفانه در این سال‌ها آن چنان که باید مخاطبان نتوانسته‌اند با فیلم کوتاه ارتباط برقرار کنند، البته این مسئله فقط درباره فیلم کوتاه صدق نمی‌کند بلکه سینمای مستند هم چنین معضلی دارد و تعداد مخاطبانی که با این آثار ارتباط برقرار می‌کنند معدود است. هر چند اخیراً با وجود پلتفرم‌ها، این قضیه رو به بهبود است و می‌بینیم که ارتباط نسل جدید با فیلم کوتاه و مستند تاحدودی بهتر شده که این مسئله می‌تواند چشم‌انداز امیدوارکننده‌ای را پیش روی سینماگران این حوزه باز کند.

باتوجه به این که «نقره‌ای» در ژانر اجتماعی ساخته شده، نشانه‌گرایش شخصی‌تان به این گونه سینمایی است؟

فیلمسازی در ژانر اجتماعی تقریباً نشأت گرفته از علاقه من به قصه‌های عدالت‌خواهانه و شهری است. شاید به این خاطر که خودم در شهر و در یک خانواده متوسط بزرگ شده‌ام و ناخودآگاه گرایش به چنین فضایی در فیلمسازی برایم پررنگ شده است. خوشبختانه این فیلم راه خود را پیدا کرده و از زمانی که پخش آن شروع شده در جشنواره‌های مختلفی حضور یافته که در دو جشنواره آمریکا و استرالیا موفق به دریافت دیپلم افتخار شد.

سینماگران فیلم‌های کوتاه نسبت به سانس‌های محدود و هم‌چنین در اختیار نداشتن سالن‌های زیاد گلايه‌مند هستند.

خب این که تا زگی ندارد. این مشکلی است که سال‌هاست سینماگران مستند و فیلم کوتاه با آن دست به گریبان هستند. نبود سینماهای متعدد، سانس‌های نامناسب و... بعضی از مشکلاتی است که بر سر راه اکران این فیلم‌ها قرار دارد. باوجود آن که گروه هنر و تجربه در این سال‌ها با کارگردانانی که در ابتدای راه هستند تعامل خوبی داشته است اما در «گروه هنر و تجربه» هم به سختی می‌توان جایی برای اکران فیلم باز کرد. به این خاطر که در این حیطه با متقاضیان متعددی مواجه هستیم و طبعاً گروه هنر و تجربه نمی‌تواند زمینه اکران را برای تمام این فیلم‌ها فراهم کند. البته گاهی هم در گروه «هنر و تجربه» تبعیض صورت می‌گیرد، به عنوان مثال، فیلمی که فقط شش ماه از تولید آن می‌گذرد در گروه هنر و تجربه اکران می‌شود ولی درباره فیلمی مانند «نقره‌ای» که دو سال هم از تولید آن گذشته هنوز موفق به اکران نشده‌ایم. از این رو، اساساً بهترین باز خوردی که فیلمساز می‌تواند از فیلم خود بگیرد این است که آن را در استان‌های مختلف کشور اکران کند. وقتی کارگردان نفس به نفس مخاطب قرار می‌گیرد و به همراه او به تماشای فیلم می‌نشینند دریافت بهتری از نظرات مردمی خواهد داشت. امیدوارم روزی برسد که سینمای کوتاه و مستقل بتواند از جایگاه بهتری برخوردار شود و مشکلاتی که بر سر راه اکران این فیلم‌ها قرار دارد مرتفع شود.

ظاهراً این فیلم قرار است در روزهای آتی در یکی دیگر از جشنواره‌های بین‌المللی شرکت کند؟

بله؛ این فیلم اخیراً در جشنواره فیلم‌های کوهستانی نیپال پذیرفته شده است. این جشنواره که خردادماه برگزار می‌شود یکی از مهم‌ترین رویدادهای سینمایی نیپال به شمار می‌رود که توسط انجمن هیمالیا با تمرکز بر فرهنگ‌های کوهستانی در پایتخت نیپال شهر کاتماندو برگزار می‌شود.

باتوجه به حضور این فیلم در بعضی از جشنواره‌های بین‌المللی دیدگاه مخاطبان خارجی نسبت به سینمای ایران و مشخصاً فیلم کوتاه را چگونه دیدید.

سینمای ایران در سال‌های اخیر بیش از پیش در کشورهای دیگر شناخته شده است و بخش اعظمی از این شناخت را مرهون فعالیت سینماگرانی چون زنده یاد عباس کیارستمی، اصغر فرهادی و... هستیم که توانسته‌اند حلقه‌های اتصال را میان مخاطبان خارجی و سینمای ایران به وجود بیاورند. مخاطبان و داوران جشنواره‌های خارجی همواره نسبت به تولیدات ما کنجکاو هستند و دلشان می‌خواهد از ایران هم آثاری در جشنواره‌های مختلف شرکت کنند. تجربه خود من بعد از ساخت «نقره‌ای» و نمایش آن در جشنواره‌های مختلف این بوده است که آنها به شدت علاقه‌مند و پیگیر فیلم‌های ایرانی هستند.

بزرگ‌ترین دست‌انداز سینمای کوتاه از نگاه شما چیست؟

واقعیت این است که سینمای ما امروز به مرز ورشکستگی رسیده و تعداد تولیدات پایین در ژانرهای مختلف به خوبی نشانگر این موضوع است. متأسفانه فضای کنونی سینما به گونه‌ای است که بعضی از افراد به صرف ارتباط در این حیطه فعالیت مستمر دارند نه لزوماً تخصص. البته نباید فراموش کرد که در سال‌های اخیر به نسبت گذشته، عرصه برای فعالیت فیلم‌اولی‌ها باز تر شده است، اما جای ژانرهای مختلف در سینمای امروز خالی است. همان‌طور که به ندرت شاهد شکل‌گیری فیلم اجتماعی هستیم، در سایر ژانرها هم با خلاء جدی مواجهیم. به خصوص این که در این سال‌ها با غلبه سینمای کم‌دی رو به رو هستیم و از هر ده فیلمی که اکران می‌شود شاید ۷ فیلم با محور کم‌دی باشند. باوجود تمام این مشکلات اما این را می‌دانم که تغییر مسیر نخواهم داد و با جدیت بیشتری در حوزه فیلم کوتاه فعالیت خود را ادامه می‌دهم، ضمن این که می‌خواهم بیشتر به نیازسنجی مخاطبان بپردازم تا فیلم‌هایی براساس دغدغه‌های اجتماعی بسازم.

این بازی را در سینما ببینید!
پرویز خان
نویسنده و کارگردان: علی ثقفی
تهیه‌کننده: عطاپناهی